

LABORATORUL NR. 1

MATLAB (abrevierea de la *Matrix Laboratory*) este un mediu interactiv, utilizat pentru calcule științifice și ingineresti care permite efectuarea de calcule numerice, reprezentari grafice, prelucrari de date, modelari si simulari, etc.

Elementul de bază cu care operează MATLAB-ul este **matricea**.

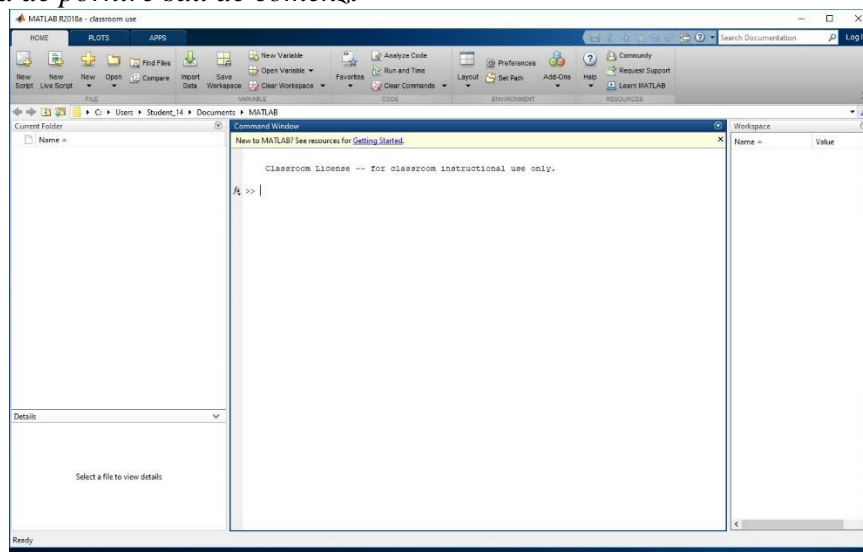
1.1. Lansarea în execuție

Matlab-ul rulează sub Windows, iar apelarea lui se face selectand cu mouse-ul pictograma Matlab sau indicându-i calea.

La inițializare, se afișează cursorul mediului, constând în simbolul `>>`. În dreptul acestuia se pot scrie liniile de comandă.

1.2. Ferestrele de lucru

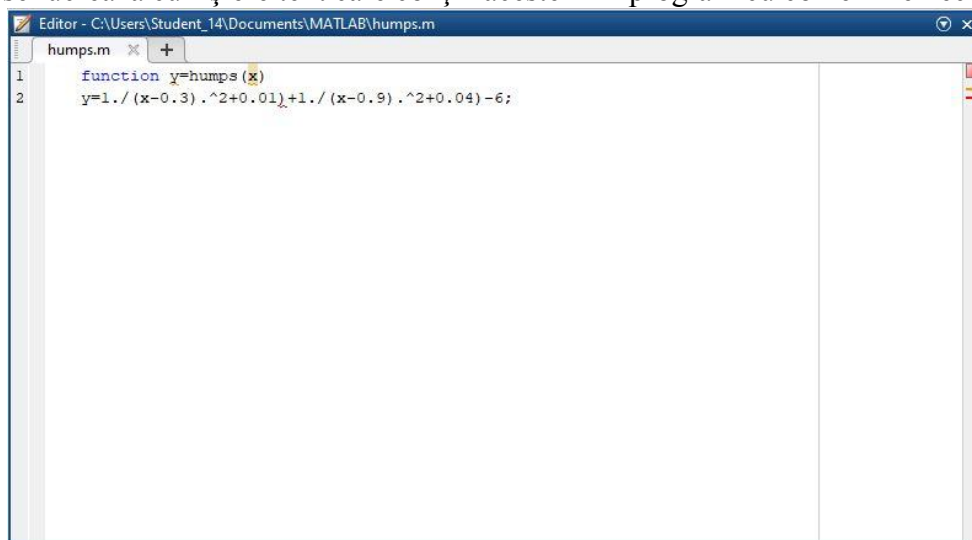
a) Fereastra de pornire sau de comenzi

În această fereastră fiecare linie de comandă este prelucrată imediat și rezultatul afișat.

b) Fereastra de editare

Deoarece in fereastra de comenzi, instrucțiunile se introduc linie cu linie, s-a dezvoltat fereastra de editare in care se lucrează cu fișiere text care conțin aceste linii program cu comenzile necesare.

În fereastra de editare se creează fișiere cu programe. Fișierele care conțin instrucțiuni Matlab se

numesc fișiere M pentru ca au extensia „.m”. Un astfel de fișier constă într-o succesiune de instrucțiuni Matlab cu posibilitatea apelării altor fișiere M și a apelării recursive.

Fereastra de editare se deschide prin intermediul secvenței: File → New → M-file.

Fișierele se salvează astfel: File → Save as ... → Nume.

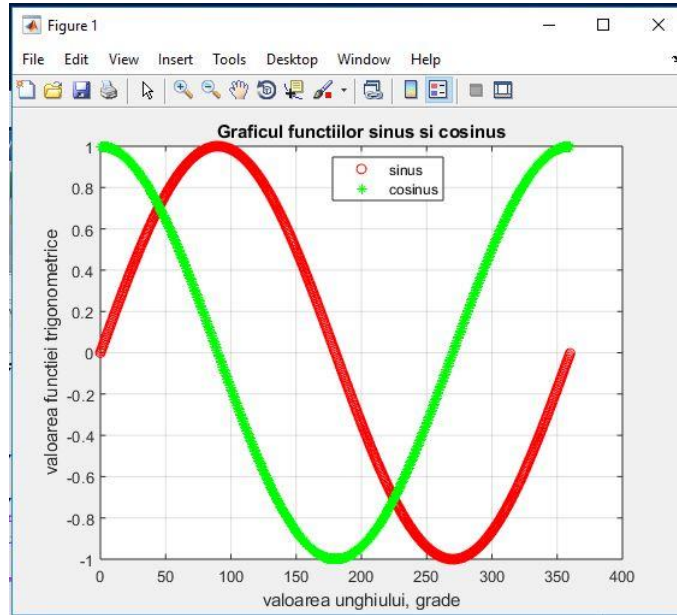
OBS. Numele fișierului trebuie să aibă ca prim caracter o literă, urmată de litere, cifre sau “_”.
MATLAB retine doar primele 19 caractere din numele variabilei și face distincție între litere mari și mici.

Rularea fișierului salvat se poate face în două moduri:

- din fereastra de editare: Debug → Run;

- din fereastra de comenzi: prin tastarea numelui fișierului în dreptul cursorului urmat de apăsarea tastei Enter.

c) Fereastra grafica

1.3. Variabile

Numele variabilelor sunt formate din o literă, urmată de litere, cifre sau “_”. Sunt memorate doar primele 19 caractere ale numelor variabilelor. MATLAB este sensibil la tipul de caractere utilizate, mici sau mari.

În MATLAB instrucțiunile sunt de tipul:

variabilă=expresie

sau simplu:

expresie

Terminarea unei instrucțiuni se face cu tasta Enter.

Evaluarea unei expresii produce o matrice afișată pe ecran și alocată unei variabile, în vederea utilizării ulterioare. Dacă numele variabilei și semnul “=” sunt omise, este creată automat o variabilă cu numele *ans* (de la answer).

Dacă o linie de comandă se termină cu caracterul “;”, instrucțiunea este executată, dar tipărirea rezultatului nu se face.

Pentru afișarea unui text sau valoarea unei variabile se folosește funcția *disp*. Sintaxa acesteia este:

`disp(A)` – pentru afișarea valorii variabilei A;

`disp('afișare text')` – pentru afișarea unui mesajului.

Dacă linia de comandă este mai lungă decât o linie ecran, se poate utiliza secvența “...” pentru indicarea continuării scrierii liniei de comandă pe următoarea linie ecran.

Ex: S=1+2+3+...Enter
 4+5+6 Enter
 R: S=21

Obs. Pentru curățarea ecranului se folosește funcția *clc*, iar pentru ștergerea variabilelor din memoria programului se folosește funcția *clear all*.

Expresiile utilizează operatori aritmetici uzuali:

+	Adunare
-	Scădere
*	Multiplificare
/	Împărțire
\	Împărțire la stânga
^	Ridicarea la o putere
()	Operatorul de specificare a ordinii de evaluare

Variabile speciale si constante Matlab

Variabilele speciale si constantele nu pot fi declarate si sunt accesibile global, în orice fisier-M. Variabilele speciale si constantele introduse în mod uzual în MATLAB sunt:

ans – variabila creata automat, reprezentând rezultatul unui calcul pentru care nu s-a alocat un nume;

pi – variabila permanenta, care are alocata valoarea 3,14159265358;

$i = \sqrt{-1}$ – variabila folosita pentru introducerea numerelor complexe ($z = x + iy$);

inf – variabila folosita pentru reprezentarea lui plus infinit, rezultat al împarțirii 1.0/0.0;

NaN – variabila folosita pentru reprezentarea lui Not-a-Number, rezultat al împarțirii nedefinite 0.0/0.0;

1.4. Numere și expresii aritmetice

Pentru reprezentarea numerelor zecimale se utilizează “.”.

Formatul de afișare al numerelor

MATLAB-ul afișează numerele cu 4 zecimale (setare implicită). Această setare se poate modifica cu ajutorul comenzii:

format opțiune

Opțiune	Rezultat	Exemplu
short	4 zecimale	4/3 → 1.3333
long	14 zecimale	4/3 → 1.33333333333333
short e	4 zecimale + exponențială	4/3 → 1.3333e+000
long e	14 zecimale + exponențială	4/3 → 1.33333333333333e+000
bank	Două zecimale	4/3 → 1.33
rat	Număr rațional	4/3 → 4/3

Aplicatie:

1. Să se evalueze funcția $h = \frac{2x + 5 - [43,9 / 2,5x - x^3(3\pi / 4 - 7)]}{2x + 5}$ pentru $x=4,2$. Să se afișeze rezultatul în format rațional, folosind funcția *disp*.

1.5. Matrici, vectori și scalari

MATLAB-ul utilizeaza numai un singur tip de obiecte, matrice numerice rectangulare, cu elemente reale sau complexe. În MATLAB, o matrice este un tablou dreptunghiular de numere a cărei dimensiune

este dată de o pereche de numere ($m \times n$) care exprimă numărul liniilor și al coloanelor (întotdeauna în această ordine). Scalarii sunt asimilați matricelor 1×1 (1linie x 1coloana), iar matricile cu o singură linie sau coloană sunt de fapt vectori (1linie x n coloane – vector linie; m linii x 1 coloana – vector coloana).

Reguli pentru construirea matricelor:

- matricea trebuie numită;
- elementele matricei sunt cuprinse între “[]”;
- elementele unei linii trebuie separate prin blank-uri sau virgule;
- liniile se separa prin “;”.

Ex. Scrieți în Matlab următoarea matrice: $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$.

M: A= [1 2;3 4]

R: A =

```

1     2
3     4

```

Elementul unei matrice A, aflat la intersecția dintre linia m și coloana n este identificat cu notația $A(m,n)$. Astfel: $b = A(2,1)$ conduce la un rezultat în Matlab: $b =$

3

Elementele dintr-o linie a matricii, de exemplu toate elementele din linia m se notează $A(mi,:)$.

Astfel: $c = A(2,:)$ conduce la un rezultat în Matlab: $c =$

3 4

Elementele dintr-o coloană a matricii, de exemplu toate elementele din coloana n se notează $A(:,n)$.

Astfel: $d = A(:,1)$ conduce la un rezultat în Matlab: $d =$

1

3

Generarea vectorilor și a matricelor uzuale

1) Generarea vectorilor linie

a) Un vector cu puține elemente se introduce în Matlab element cu element.

Ex: Să se scrie în matlab următorul vector linie: $a = [2 \ 4 \ 6 \ 8]$

M: a=[2 4 6 8]

R: a =

```

2     4     6     8

```

b) Un vector a cărui limite (amin și amax) și pasul dintre elemente (pas) se cunosc se generează cu următoarea instrucțiune:

A=amin:pas:amax

Numărul de elemente ale vectorului rezultat este: $N = \left\lceil \frac{a_{max} - a_{min}}{pas} \right\rceil + 1$

Numărul de elemente ale unui vector se obține cu funcția *length* a cărei sintaxă este: *length(x)*.

Ex: Să se genereze un vector linie cu limitele intervalului 0 și 48 și pasul 4.

M: d=0:4:48

a= length (d)

R: d =

Columns 1 through 7

```

0     4     8    12    16    20    24

```

Columns 8 through 13

```

28    32    36    40    44    48

```

a=13

Obs. Dacă valoarea pasului se omite, atunci acesta este considerat implicit egal cu 1.

Ex.: M: e=-5:7

R: e =
-5 -4 -3 -2 -1 0

c) dacă se cunosc limitele intervalului (amin și amax) și numărul de elemente (N) ale vectorului se folosește instrucțiunea:

A=linspace(amin,amax,N)

Pasul dintre elementele acestui vector este: $pas = \frac{amax - amin}{N - 1}$

Ex.: Să se genereze un vector linie cu limitele amin=0, amax=20 și numărul de elemente N = 15.

M: f=linspace(0,20,15)

R: f =

Columns 1 through 10

0 1.4286 2.8571 4.2857 5.7143 7.1429 8.5714 10.0000 11.4286 12.8571

Columns 11 through 15

14.2857 15.7143 17.1429 18.5714 20.0000

Obs. Dacă nu se specifică numărul de elemente N, atunci acesta este considerat implicit egal cu 100.

Ex.: g=linspace(0,20)

Obs. Deși generează același număr de elemente, prima secvență controlează pasul și poate modifica limita superioară a intervalului, iar a doua controlează numărul de elemente și menține limitele impuse.

Ex.: M: a=0:4:50

R: a =

0 4 8 12 16 20 24 28 32 36 40 44 48

M: b=linspace(0,50,13)

R: b =

Columns 1 through 10

0 4.1667 8.3333 12.5000 16.6667 20.8333 25.0000 29.1667 33.3333 37.5000

Columns 11 through 13

41.6667 45.8333 50.0000

2) Generarea vectorilor coloană

a) Un vector cu puține elemente se introduce în Matlab element cu element.

Ex: Să se scrie în Matlab următorul vector coloană: $a = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ -7 \\ 4,5 \end{pmatrix}$

b) Se crează un vector linie prin intermediul modalităților descrise mai sus și apoi se folosește operatorul transpunere „'”.

Ex: Să se genereze un vector coloană ce conține 4 elemente în intervalul -2:2.

3) Generarea matricilor speciale

a) Matricea unitate

Este o matrice care are toate elementele egale cu 1. Forme posibile:

U=ones (n) este o matrice $n \times n$ cu elemente de 1.

U=ones (m, n) sunt matrici $m \times n$ cu elemente de 1.

U=ones (size (A)) are aceeași dimensiune cu o matrice A și are elemente de 1.

b) Matricea zero

Este o matrice care are toate elementele egale cu 0. Forme posibile:

$O = \text{zeros}(n)$ este o matrice $n \times n$ de zerouri.

$O = \text{zeros}(m,n)$ sunt matrici $m \times n$ de 0.

$O = \text{zeros}(\text{size}(A))$ are aceeași dimensiune cu o matrice A și are elemente de 0.

c) *Matricea identitate*

Este o matrice cu elementele de pe diagonala principală egale cu 1 iar restul elementelor sunt nule.

Notăția matematică I provine de la denumirea matricii și nu este folosită în MATLAB, pentru evitarea unor confuzii. Se utilizează sintaxa:

$I = \text{eye}(m, n)$ – această funcție returnează o matrice identitate $m \times n$.

$I = \text{eye}(n)$ – se referă la o matrice identitate pătratică $n \times n$.

Aplicații:

2. Scrieți în Matlab următoarea matrice: $A = \begin{pmatrix} 1 & 5 & 7,5 \\ 75 & 81 & 9 \\ 12 & 3\pi & 8,3 \end{pmatrix}$. Afișați folosind funcția disp

următoarele: a) elementul din linia 1, coloana 1 a matricei A ; b) elementul din linia 2, coloana 1 a matricei A ; c) elementul din linia 1, coloana 2 a matricei A ; d) elementul din linia 3, coloana 3 a matricei A ; e) elementul din linia 1, coloana 1 a matricei A ; f) toate elementele din coloana 1 a matricei A ; g) toate elementele din linia 3 a matricei A ; h) toate elementele din coloanele 1 și 2 a matricei A ; i) toate elementele din liniile 2 și 3 a matricei A .

3. Să se genereze un vector linie de timp (notat cu t) care să contorizeze un interval cuprins între 0 și 5 ore din 20 în 20 minute. Să se afișeze numărul de unități de timp. Să se transforme acest vector în vector coloană.

1.6. Calcul numeric cu Matlab

În MATLAB, calculele aritmetice asupra tablourilor de date pot fi: operații după regulile calculului matriceal (operații cu matrice) și operații după regulile calculului scalar (operații cu tablouri). În tabelul 1 sunt prezentați operatorii aritmetici din MATLAB.

Operația	Scalari	Matrice	Tablouri
Adunarea	+	+	+.+
Scăderea	-	-	.-
Înmulțirea	*	*	.*
Împărțirea la stânga	\	\	.\
Împărțirea la dreapta	/	/	./
Ridicarea la putere	^	^	.^
Transpunerea	'	'	.'

Tabelul 1. Operatorii aritmetici MATLAB

Ordinea operațiilor aritmetice este aceeași cu cea cunoscută în matematica elementară, a operațiilor aritmetice standard.

Ordinea	Operația
1	parantezele
2	ridicarea la putere
3	înmulțirea și împărțirea
4	adunarea și scăderea

Tabelul 2. Ordinea operațiilor aritmetice

a) *Operații aritmetice cu scalari*

În tabelul 3 sunt prezentate operațiile aritmetice între doi scalari, fiind prezentată atât forma algebrică cât și forma MATLAB.

Operația	Forma algebrică	Forma MATLAB
Adunare	a+b	a+b
Scădere	a-b	a-b
Înmulțire	a x b	a*b
Împărțire la dreapta	a:b	a/b
Împărțire la stânga	b:a	a\b
Ridicare la putere	a ^b	a^b

Tabelul 3. Forma MATLAB a operatorilor scalari

b) *Operații aritmetice cu tablouri*

Operațiile cu tablouri sunt operații aritmetice între elementele situate în aceeași poziție a tablourilor, cunoscute sub numele de operații element cu element. Pentru a preciza că o operație se efectuează element cu element între componentele a două matrice de aceeași dimensiune, se utilizează operatorul corespunzător operației precedat de punct. Dacă unul dintre operanzi este un scalar, acesta operează cu fiecare element al tabloului.

c) *Operații aritmetice cu matrice*

Operațiile uzuale de algebră liniară cu matrice sunt simbolizate cu semnele grafice prezentate în tabelul 1 și se efectuează după regulile cunoscute din calculul matriceal.

Aplicații:

4. Să se scrie în Matlab matricile: $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$, $C = \begin{pmatrix} 5 & 6 \\ 7 & 8 \end{pmatrix}$. Să se efectueze următoarele operații și să se explice rezultatul: a=A*C; b=A.*C; c=A.^C; d=A./C.

1.7. Funcții uzuale ale Matlab

Funcția	Descriere	Exemplu
pow2(x)	Calculează puterea lui 2	$2^5 \rightarrow \text{pow2}(5) \rightarrow 32$
^	Ridicare la putere a numerelor sau matricelor Obs. $x = \sqrt[n]{a} \Rightarrow x = a^{(1/n)}$	$2^2 \rightarrow 2^2 \rightarrow 4$ $\sqrt[3]{27} \rightarrow 27^{(1/3)} \rightarrow 3$
sqrt(a)	Calculează radicalul de ordinul 2 dintr-un număr ($x = \sqrt{a}$)	$\sqrt{81} \rightarrow \text{sqrt}(81) \rightarrow 9$
exp	Calculează exponentiala ($x = e^a$, e=2,718281...)	$e^2 \rightarrow \text{Exp}(2) \rightarrow 7.3891$
log	Calculează logaritmul natural	$\ln 7.3891 \rightarrow \text{Log}(7.3891) \rightarrow 2$
log2	Calculează logaritmul în baza 2	$\log_2 4 \rightarrow \text{Log2}(4) \rightarrow 2$
log10	Calculează logaritmul în baza 10	$\lg 100 \rightarrow \text{Log10}(100) \rightarrow 2$

Funcții trigonometrice

Funcția	Descriere	
Sin	Calculează sinusul argumentului	$\text{Sin}(\pi/2) \rightarrow 1$
Asin	Calculează arcsinusul argumentului	$\text{Asin}(1) \rightarrow 1.5708$
Sinh	Calculează sinusul hiperbolic al argumentului	$\text{Sinh}(2+2i) \rightarrow -1.5093 + 3.4210i$
Asinh	Calculează arcsinusul hiperbolic al argumentului	$\text{Asinh}(2) \rightarrow 1.4436$
Cos	Calculează cosinusul argumentului	$\text{Cos}(\pi) \rightarrow -1$
Acos	Calculează arccosinusul argumentului	$\text{Acos}(-1) \rightarrow 3.1416$
Cosh	Calculează cosinusul hiperbolic al argumentului	$\text{Cosh}(2+2i) \rightarrow -1.5656 + 3.2979i$
Acosh	Calculează arccosinusul hiperbolic al argumentului	$\text{Acosh}(2) \rightarrow 1.3170$
Tan	Calculează tangenta argumentului	$\text{Tan}(\pi/4) \rightarrow 1$
Atan	Calculează arctangenta argumentului	$\text{Atan}(1) \rightarrow 0.7854$
Tanh	Calculează tangenta hiperbolică a argumentului	$\text{Tanh}(2+2i) \rightarrow 1.0238 - 0.0284i$
Atanh	Calculează arctangenta hiperbolică a argumentului	$\text{Atanh}(2) \rightarrow 0.5493 + 1.5708i$

1.8. Rezolvarea sistemelor de ecuații liniare

Fie sistemul:

$$3x + 2y - z = 3$$

$$4x - 3y + 2z = -4$$

$$6x - 2y + 5z = 7$$

Sa se determine x , y , z .

Pentru rezolvare în Matlab, se scrie sistemul cu ajutorul matricelor de forma: $A \cdot X = B$

unde:

A – matricea coeficienților necunoscutelor; coeficienții aceleiași neconoscute se regăsesc pe aceeași coloană ;

X – matricea necunoscutelor;

B – matricea formată din termenii liberi;

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 2 & -1 \\ 4 & -3 & 2 \\ 6 & -2 & 5 \end{bmatrix}, \quad X = \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 3 \\ -4 \\ 7 \end{bmatrix}$$

Rezolvarea sistemelor de ecuații liniare se poate face prin două metode:

a) prin împărțirea matricelor

$$AX=B \text{ rezulta } X=A \setminus B$$

b) prin folosirea matricei inverse

$$A^{-1}AX = A^{-1}B \text{ rezulta } X = A^{-1}B \text{ (scriere în M: } X=\text{inv}(A)*B)$$

Aplicații:

5. Să se rezolve următorul sistem de ecuații:

$$2c + 2a = 5 - b$$

$$42a + 3c + 2b = 7$$

$$a - 6 = -3b - 3c$$

1.9.Reprezentări bidimensionale (2D)

Reprezentarea datelor în coordonate lineare se face utilizând funcția plot a cărei sintaxă de apelare este:

plot(x,y,'tip_linie culoare')

Este posibila setarea culorii, a tipului de linie, a markerului (de exemplu simbolul "+" sau "o") când plotati datele folosind funcția plot.

Linii tip		Tipurile de marker		Culori	
-	solid	+	Plus	c	cyan
- -	linie lunga întrerupta	o	Cerc (litera o)	m	magenta
:	linie scurta întrerupta	*	steluta	y	yellow
-.	linie punct	x	x	r	red
		s	pătrat	g	green
		d	romb	b	blue
		^	triunghi cu vârful in sus	w	white
		p	pentagon	k	black
		h	hexagon		

Comanda *grid* adaugă linii ajutătoare graficelor.

Comanda *title('text')* – permite precizarea titlului graficului.

Comenzile *xlabel('text')*, *ylabel('text')* se utilizează pentru precizarea numelui mărimilor reprezentate pe axă, precum și a unităților de măsură folosite.

Reprezentări multiple in același sistem de coordonate

plot(x1,y1,'tip_linie culoare', x2,y2,'tip_linie culoare') ; grid ;

Ex.: Să se reprezinte grafic variația lui y în funcție de t, reprezentând punctele prin cercuri de culoare roșie.:

t	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
y	0	0.55	1	2	4	7.2	11	14	15.1	16	16	16	16

M: t = [0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12];

y= [0 0.55 1 2 4 7.2 11 14 15.1 16 16 16 16];

plot(t, y,'or'); grid;

xlabel('t'); ylabel('y');

Aplicatii:

6. Să se reprezinte grafic funcția $y = e^{-x^2} \cdot \cos(20x)$ pe intervalul $x=-2:0,1:2$, cu marker tip romb, culoare albastră. Să se denumească axele și să se dea titlu graficului.

7. Să se reprezinte grafic în același sistem de axe funcțiile: $y=3\sin(\pi x)$ și $z = e^{-0,2x}$ știind că x ia valori în intervalul [0; 4] cu pasul 0,02. Să se denumească axele și să se dea titlu graficului.

Comenzi pentru grafice speciale

Reprezentare grafica cu bare verticale: `bar(x,y,'tip_linie_culoare')`

Reprezentare grafica cu bare orizontale: `barh(x,y,'tip_linie_culoare')`

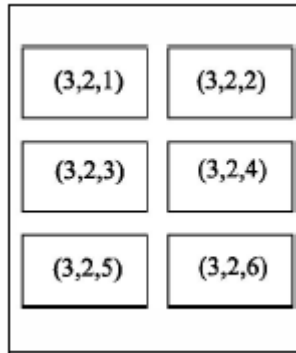
Reprezentare grafică în trepte (pentru semnale cuantizate): `stairs(x,y,'tip_linie_culoare')`

Reprezentare grafică statistică: `pie(x)`

Divizarea ferestrei grafice:

`subplot(m,n,p)`

- Divide fereastra în $m \times n$ ferestre, iar p poate lua valori între 1 și $m \times n$. Numerotarea ferestrelor începe din stânga sus și se continuă de la stânga la dreapta, cea din dreapta jos se notează $m \times n$.
- Exemplu: $m = 3$, $n = 2$, $p = 6$

Aplicatie:

9. Să se reprezinte grafic funcția $y = 2x+1$ în prima jumătate a ferestrei grafice, respectiv funcția $z = e^x$ în ultima șesime a ferestrei grafice, știind că x ia valori în intervalul $0 \leq x \leq 10$, cu pasul 0,01.

1.10. Reprezentări grafice 3D

Reprezentarea liniilor în spațiu

`plot3(x,y,z,'tip_linie_culoare')`

unde x,y,z sunt vectori de aceeași dimensiune ce conțin coordonatele punctelor.

Aplicatie:

10. Să se reprezinte grafic în spațiul 3D, punctele care au drept coordonate x , y și z , valorile rezultate în urma calculului următoarelor expresii: $x = \sqrt{t} \cdot \sin(2t)$, $y = \sqrt{t} \cdot \cos(2t)$, $z = 0.5t$, unde $0 \leq t \leq 6\pi$ cu pas 0,1.

Rezolvare :

```
t=0:0.1:6*pi;
```

```
x=sqrt(t).*sin(2*t);
```

```
y=sqrt(t).*cos(2*t);
```

```
z=0.5*t;
```

```
plot3(x,y,t,'k')
```

```
grid
```

```
xlabel('x'); ylabel('y'); zlabel('t')
```

Aplicatie:

11. Poziția unei particule în mișcare este dată de expresiile.

$$x = \left[\frac{(t-15)}{100} + 1 \right] \sin(3t), y = \left[\frac{(t-15)}{100} + 1 \right] \cos(0.8t), z = 0.4 \cdot t^{3/2}$$

Să se reprezinte grafic poziția particulei pentru un interval de timp $0 \leq t \leq 30$.

Reprezentare grafică a unei suprafețe

mesh(x,y,z)
surf(x,y,z)

graficele 3D sunt create în 3 etape :

- Crearea unei rețele în planul x-y care acoperă domeniul pe care este definită funcția
[X,Y]=meshgrid(x,y)
- Calculul funcției Z pentru fiecare punct din rețea (! Atenție funcția va depinde acum de valorile X, Y !)
- Generarea graficului.

Funcția colorbar afișează în fereastra grafică harta culorilor sub forma unei bare așezate lângă grafic.

Exemplu: să se reprezinte grafic în spațiul 3D funcția $z = \frac{xy^2}{x^2+y^2}$ în domeniul $-1 \leq x \leq 3$ și $1 \leq y \leq 4$. Pasul dintre elemente va fi egal cu 0,1.

```
x=-1:0.1:3;
```

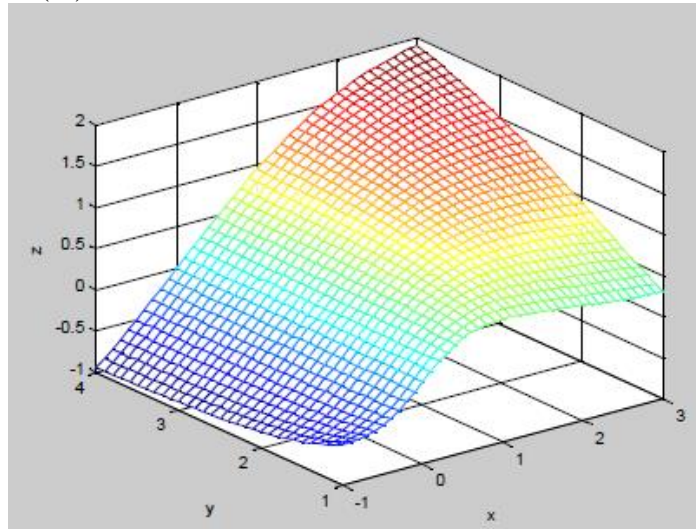
```
y=1:0.1:4;
```

```
[X,Y]=meshgrid(x,y);
```

```
Z=X.*Y.^2./(X.^2+Y.^2);
```

```
mesh(X,Y,Z);
```

```
xlabel('x'); ylabel('y'); zlabel('z')
```


Aplicație:

12. Să se reprezinte grafic în spațiul 3D funcția $z = \frac{y^2}{4} - 2\sin(1,5x)$ în domeniul $-3 \leq x \leq 3$ și $-3 \leq y \leq 3$.

Pasul dintre elemente va fi 0,1. Folosiți comanda surf.

13. Să se reprezinte grafic în spațiul 3D funcția

$z = \frac{-\cos(2R)}{e^{0.2R}}$, unde $R = \sqrt{x^2 + y^2}$ în domeniul $-5 \leq x \leq 5$ și $-5 \leq y \leq 5$. Pasul dintre elemente va fi egal cu 0,1. Se va utiliza comanda mesh.

14. Să se reprezinte grafic în spațiul 3D funcția $z = x \cdot e^{-x^2 - y^2}$, în domeniul $-2 \leq x \leq 2$ și $-2 \leq y \leq 2$. Pasul dintre elemente va fi 0,2.